

Læreplan i vg3 apotekteknikk

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 18. mars 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2022

Om faget

Fagenes relevans og sentrale verdier

Vg3 apotekteknikk handler om å bidra til at befolkningen får kvalitetssikrede legemidler og veiledning om riktig bruk av legemidler. Programfagene skal utvikle yrkesutøvere som kan veilede kunder om å ivareta egen helse. Programfagene skal også bidra til å utvikle yrkesutøvere som kan gi eksakt informasjon om apotekenes produkter, selge og yte service og helsetjenester og bruke teknologi i apoteket.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Vg3 apotekteknikk skal bidra til at alle apotek kunder behandles profesjonelt, med respekt og verdighet. Videre skal faget fremme god dømmekraft og evne til å vise profesjonelt apotekfaglig skjønn.

Kjerneelementer

Apotekvarer og apotektjenester

Kjerneelementet apotekvarer og apotektjenester handler om legemiddelkunnskap og om å veilede om riktig bruk av reseptfrie legemidler, medisinsk utstyr og andre apotekvarer. Videre handler det om å veilede om helse og egenomsorg, bruk av tekniske hjelpemidler og om å yte helsetjenester. Det handler også om logistikk og å klargjøre og håndtere bestillinger og varer. Å kunne gi førstehjelp og å ivareta smittevern inngår også.

Salg, service og etikk i apoteket

Kjerneelementet salg, service og etikk i apoteket handler om yte service og ekspedere legemidler og andre apotekvarer til mennesker i ulike livssituasjoner. Videre handler det om å kommunisere og samhandle med kunder, kolleger og annet helsepersonell. Det handler også om relasjonelle ferdigheter og å forstå, respektere og vise empati i møte med apotek kunder med ulike helseplager og legemiddelbruk. Videre handler det om å gjøre etiske vurderinger ved salg. Å håndtere konflikter og uønskede hendelser på apoteket inngår også.

E-helse og teknologi i apoteket

Kjerneelementet e-helse og teknologi i apoteket handler om informasjonssikkerhet, taushetsplikt og personvern. Det handler også om relevant regelverk for arbeidet i apoteket og prinsipper for kvalitet og

kvalitetskontroll. Videre handler det om logistikk, resepturarbeid, bruk av tekniske hjelpemidler og e-helse i apoteket.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I vg3 apotekteknikk handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å forstå og respektere apotekkundenes helseplager og legemiddelbruk. Det handler også om trygg kundeveiledning og apotekets plass i helsetjenesten.

Demokrati og medborgerskap

I vg3 apotekteknikk handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om kundemedvirkning i apoteket. Det handler også om å tenke kritisk og å respektere uenighet. Videre handler det om hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv.

Bærekraftig utvikling

I vg3 apotekteknikk handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å bidra til lavest mulig legemiddelkostnader for den enkelte kunde og for samfunnet. Videre handler det om apotekteknikerens medansvar for miljøet ved håndtering av legemidler og andre apotekvarer.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i vg3 apotekteknikk innebærer å kommunisere med kunder og helsepersonell om apotekrelaterte emner. Det innebærer også å lytte til kundenes framstilling og følge opp med avklarende spørsmål. Videre innebærer det å snakke presist, skille mellom hverdagslige og apotekfaglige begreper og tilpasse språket til samtalepartneren.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i vg3 apotekteknikk innebærer å uttrykke seg forståelig og på en hensiktsmessig måte. Videre innebærer det å bruke presise apotekfaglige begreper. Det innebærer også å kommunisere skriftlig med kunder og samarbeidspartnere og tilpasse teksten til mottaker, innhold og formål.

Å kunne lese

Å kunne lese i vg3 apotekteknikk innebærer å tilegne seg ny fagkunnskap og innsikt. Videre innebærer det å forstå resepter, rekvisisjoner og apotekfaglig

informasjon. Det innebærer dessuten å forstå og bruke relevante regelverk, prosedyrer og instruksjoner.

Å kunne regne

Å kunne regne i vg3 apotekteknikk innebærer å beherske regneferdigheter knyttet til salg, refusjonsordninger og legemiddelbruk. Det innebærer også å kunne bruke måleinstrumenter og måleenheter og beregne volum, vekt og styrke.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i vg3 apotekteknikk innebærer å benytte e-helse og aktuell programvare i apotek. Det handler også om å kunne veilede kunder om bruk av relevante digitale hjelpemidler. Videre innebærer det å vise digital dømmekraft ved håndtering av pasientinformasjon, og bruke digitale ressurser i apotek.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering helseveiledning i apotek

Kompetansemål etter helseveiledning i apotek

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for de vanligste legemiddelgruppene og medikamentene og deres virkning i kroppen og anvende regelverk for utlevering
- veilede i teknisk bruk av legemidler og andre apotekvarer og tekniske hjelpemidler
- kartlegge kundens helsesituasjon og vurdere om kunden trenger hjelp av annet helsepersonell og medvirke til slik hjelp
- vurdere legemiddelformer, styrke, mengde og måleredskap for å veilede i riktig bruk
- utføre helsetjenester etter gjeldende prosedyrer

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i helseveiledning i apotek når de bruker kunnskaper ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som

dekker flere av eller alle programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i helseveiledning i apotek. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i helseveiledning i apotek ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning, og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i helseveiledning i apotek basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Kompetansemål og vurdering kommunikasjon og samhandling

Kompetansemål etter kommunikasjon og samhandling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- yte service og bruke relasjonsferdigheter i møte med kunder, kolleger og annet helsepersonell
- kommunisere tydelig og presist og på en måte som gir trygghet og tillit
- ekspedere e-resepter og veilede i selvvalget i apotek
- bidra til kundemedvirkning og ivareta taushetsplikt, personvern og yrkesetikk i apotek
- bruke digitale ressurser og vise digital dømmekraft i yrkesutøvelsen
- bruke faguttrykk i apoteket
- medvirke til tverrfaglig samarbeid og profesjonell yrkesutøvelse i apotek

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i kommunikasjon og samhandling når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker flere av eller alle programfagene. Læreren og elevene skal være i

dialog om elevenes utvikling i kommunikasjon og samhandling. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i kommunikasjon og samhandling ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning, og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i kommunikasjon og samhandling basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Kompetansemål og vurdering yrkesliv i apoteketteknikkfaget

Kompetansemål etter yrkesliv i apoteketteknikkfaget

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid
- arbeide etter gjeldende regelverk, bransjestandarder og apotekets kvalitetssystemer
- utføre praktisk resepturarbeid og bruke e-helse i samarbeid med farmasøyt
- bistå ved produksjon av legemidler
- bruke digitale ressurser i apotek og vise digital dømmekraft ved håndtering av pasientinformasjon
- selge reseptfrie legemidler og apotekvarer basert på produktkunnskap og kundens behov og gjøre rede for refusjonsordninger
- bruke apotekets logistikksystem og arbeide etter gjeldende regler for holdbarhet og oppbevaring
- utføre arbeidet i tråd med yrkesetiske retningslinjer og vurdere etiske problemstillinger i apotek
- håndtere returmedisin og veilede kunder om forsvarlig håndtering av legemiddelavfall
- utføre hygiene- og smitteverntiltak etter gjeldende regelverk og retningslinjer
- gi førstehjelp og sette sammen innhold i førstehjelpsenheter
- drøfte hva profesjonell yrkesutøvelse innebærer for apotekteknikeren
- reflektere over hvordan apotekene kan bidra til å redusere samfunnets utgifter til legemidler og arbeide etter rutiner for dette

- gjøre rede for apotekbransjens og apotekets organisering og plassering i helsevesenet
- ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet, og gjøre rede for hvordan partene i arbeidslivet utfører sin samfunnsrolle i den norske modellen

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i yrkesliv i apotekteknikkfaget når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker flere av eller alle programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i yrkesliv i apotekteknikkfaget. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i yrkesliv i apoteket ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning, og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i yrkesliv i apotekteknikkfaget basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Helseveiledning i apotek: Eleven skal ha én standpunkt karakter.

Kommunikasjon og samhandling: Eleven skal ha én standpunkt karakter.

Yrkesliv i apotekteknikkfaget: Eleven skal ha én standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Helseveiledning i apotek, kommunikasjon og samhandling og yrkesliv i apotek: Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Helseveiledning i apotek: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Kommunikasjon og samhandling: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Yrkesliv i apotekteknikkfaget: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Helseveiledning i apotek, kommunikasjon og samhandling og yrkesliv i apotekteknikkfaget: Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.